

Hợp tác bảo vệ an ninh biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet giai đoạn 1989-2017

Trịnh Thị Dung¹

¹ Trường Đại học Vinh.
Email: trindhunghtxb@gmail.com

Nhận ngày 12 tháng 03 năm 2021. Chấp nhận đăng ngày 28 tháng 04 năm 2021.

Tóm tắt: Nằm trên tuyến Hành lang kinh tế Đông - Tây², tỉnh Quảng Trị (Việt Nam) có chung đường biên giới với tỉnh Savannakhet (Lào). Trong giai đoạn 1989-2017, hai tỉnh đã đoàn kết, hợp tác chặt chẽ để bảo vệ an ninh trên tuyến biên giới chung. Các cơ quan, lực lượng chức năng và lực lượng trực tiếp của hai tỉnh tham gia công tác quản lý, bảo vệ đường biên, mốc quốc giới trên tuyến biên giới giữa hai tỉnh được đảm bảo và giữ vững ổn định, góp phần xây dựng biên giới Việt Nam - Lào hoà bình, hữu nghị và phát triển.

Từ khóa: An ninh biên giới, bảo vệ, hợp tác, Quảng Trị, Savannakhet.

Phân loại ngành: Sử học

Abstract: Located on the East-West Economic Corridor, Vietnam's Quang Tri Province shares a border with the Laotian province of Savannakhet. During the period 1989-2017, the two provinces were working in close solidarity and cooperation for the security in the common border area. Responsible agencies and forces and those directly involved in the management and protection of the border and border markers of the two provinces managed to ensure that the border and markers were kept in a stable manner, contributing to building a Vietnam-Laos border of peace, friendship and development.

Keywords: Border security, protection, cooperation, Quang Tri, Savannakhet.

Subject classification: History

1. Đặt vấn đề

Quảng Trị và Savannakhet là hai tỉnh có chung đường biên giới dài 208 km (Nguyễn Văn Hai, 2021), có 18 xã biên giới, có cửa khẩu quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn và 4 cửa khẩu phụ dọc tuyến biên giới, gồm: cửa khẩu phụ Cóc (xã Ba Nang, huyện Đakrông), cửa khẩu Thanh (xã Thanh, huyện Hướng Hóa), đối diện với cửa khẩu Đen Vi Lay (huyện Mường Noong, tỉnh Savannakhet), cửa khẩu Bản Cheng (xã Hướng Phùng, huyện Hướng Hóa), đối diện với cửa khẩu Bản Mây Phạc Tha Na (huyện Sê Pôn, tỉnh Savannakhet), cửa khẩu Tà Rùng (xã Hướng Việt, huyện Hướng Hóa), đối diện với cửa khẩu La Cồ (huyện Sê Pôn, tỉnh Savannakhet) (Xanhewec, 2020); và có Quốc lộ 9 (đường xuyên Á) nối Myanmar, Đông Bắc Thái Lan, Lào với Việt Nam qua Cửa khẩu quốc tế Lao Bảo đến các cảng biển miền Trung Việt Nam như Hòn La, Vũng Áng, Cửa Việt, Đà Nẵng rất thuận lợi (Trí Ánh, 2017). Hai tỉnh có quan hệ gắn bó mật thiết về lịch sử và văn hóa. Cư dân hai tỉnh sinh sống trên hai sườn Đông và Tây dãy Trường Sơn có mối quan hệ truyền thống lâu đời. Đây cũng là vùng đất phải chịu sự đánh phá ác liệt của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, do vậy Nhân dân hai tỉnh đã đoàn kết, gắn bó chống kẻ thù xâm lược chung. Trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, mối quan hệ giữa hai tỉnh ngày càng gắn bó chặt chẽ hơn nhằm thúc đẩy hợp tác trên tất cả các lĩnh vực. Trong giai đoạn 1989-2017, hai tỉnh đã có sự hợp tác chặt chẽ trong giải quyết những vấn đề liên quan đến biên giới chung, bảo vệ an ninh trật tự vùng biên, góp phần quan trọng vào việc tăng cường tình hữu nghị hai nước Việt Nam - Lào. Bằng

các biện pháp thiết thực như: duy trì các cuộc gặp gỡ thường xuyên để kịp thời nắm bắt và giải quyết các vụ việc có liên quan; thực hiện công tác tăng dày, tôn tạo hệ thống mốc quốc giới; thực hiện “kết nghĩa bản - bản hai bên biên giới”, hai tỉnh đã giải quyết tốt các vấn đề xâm canh, xâm cư, di cư tự do và kết hôn không giá thú tại khu vực biên giới. Đặc biệt, việc áp dụng kiểm tra “Một cửa, một lần dừng” (SWI/SSI) tại cặp cửa khẩu quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn là mô hình đầu tiên được áp dụng tại các cửa khẩu quốc tế của Việt Nam với Lào đã tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy thông thương trên Hành lang kinh tế Đông - Tây.

Tuy vậy, do địa hình vùng biên giới của hai tỉnh khá phức tạp, bị ngăn cách bởi nhiều dãy núi cao và nhiều khe suối nên việc đi lại của nhân dân rất khó khăn. Đời sống kinh tế và trình độ dân trí của nhân dân dọc hai bên biên giới nói chung còn hạn chế, nhất là tộc người Lào Thong sống rải rác ở các huyện Mường Noong, Sê Pôn ở tỉnh Savannakhet cũng như người Vân Kiều và các dân tộc khác ở tỉnh Quảng Trị. Vì nhận thức chưa đầy đủ về lãnh thổ quốc gia, mốc quốc giới nên một bộ phận nhân dân ở hai tỉnh chưa thực sự có ý thức tự giác trong việc chấp hành hiệp định, quy chế biên giới giữa hai nước. Bên cạnh đó, bà con vẫn còn bảo lưu tập quán bản địa, những hủ tục lạc hậu hoặc mê tín dị đoan nên dễ bị lực lượng phản động và buôn lậu lợi dụng. Mặt khác, do sản xuất nông nghiệp chủ yếu mang tính chất tự cấp, tự túc, nên một bộ phận dân cư sống bằng nghề săn bắt thú rừng, khai thác lâm thổ sản trái phép, hoặc mang xách hàng lậu qua biên giới... Tất cả điều đó là những yếu tố gây khó khăn trong công tác bảo vệ an ninh biên giới, dẫn đến tiềm ẩn nhiều nguy cơ

mất an ninh trật tự tại khu vực biên giới chung. Bài viết này bàn về hợp tác bảo vệ an ninh biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet giai đoạn 1989-2017.

2. Hợp tác quản lý đường biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet giai đoạn 1989-2017

Thứ nhất, hai tỉnh đã hợp tác thực hiện tốt Nghị định thư về đường biên giới và mốc quốc giới giữa nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào (Bộ Ngoại giao, 2017); Hiệp định về quy chế quản lý biên giới và cửa khẩu biên giới trên đất liền Việt Nam - Lào (Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Chính phủ nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, 1990). Trước khi quy chế về biên giới giữa Việt Nam và Lào được ký kết, vấn đề đảm bảo biên giới giữa Quảng Trị và Savannakhet gặp nhiều khó khăn, nhất là trong việc giải quyết nạn xâm canh, xâm cư của các hộ đồng bào người Pa-co Quảng Trị sang sinh sống ở dọc sông Sê Pôn. Ngày 01/3/1990, Hiệp định về quy chế biên giới quốc gia giữa nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào được ký kết. Đây là văn bản pháp lý quan trọng để hai nước, hai tỉnh quản lý, xây dựng đường biên giới hữu nghị lâu dài, góp phần bảo vệ an ninh biên giới, tăng cường tình đoàn kết đặc biệt giữa Nhân dân hai nước và tạo điều kiện cho việc làm ăn, sinh sống của Nhân dân hai bên biên giới thuận lợi hơn. Sau khi có Hiệp định, hai tỉnh Quảng Trị và Savannakhet đã tổ chức tuyên truyền, giáo dục việc thực hiện Hiệp định đến cán bộ, lực lượng vũ trang, bộ đội biên phòng,

hải quan, triển khai đến từng bản, từng xóm, từng người dân ở khu vực biên giới. Đặc biệt, từ sau chuyến thăm và tham dự Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ VII của Chủ tịch Cayxôn Phômvihăn (năm 1991) và chuyến thăm Lào của Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Đỗ Mười (năm 1992), vấn đề mở cửa, hợp tác giữa hai nước được quan tâm, trong đó việc giải quyết vấn đề biên giới được ưu tiên hàng đầu.

Để đảm bảo hòa bình, ổn định và hữu nghị, Ban Biên giới tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet đã duy trì các cuộc gặp gỡ thường xuyên và đột xuất để kịp thời nắm bắt và giải quyết các vụ việc có liên quan, như: tổ chức đi khảo sát thực địa; chỉ đạo việc mở, nâng cấp và khai trương các cửa khẩu... góp phần giải quyết kịp thời, có hiệu quả các vấn đề có liên quan đến công tác biên giới. Từ tháng 10/2001, Ban Biên giới hai tỉnh đã tổ chức hội đàm thường niên để cùng nhau giải quyết các vấn đề liên quan đến công tác quản lý, bảo vệ biên giới và quốc phòng an ninh. Bộ đội biên phòng Quảng Trị và Công an biên phòng Savannakhet tiến hành nhiều hoạt động phối hợp hiệu quả: thực hiện chế độ giao ban hàng tháng; tiến hành tuần tra đơn phương và song phương theo định kỳ... Thông qua các đợt tuần tra, hai bên đã thống nhất phương án duy tu, sửa chữa các mốc quốc giới bị hư hỏng, phát quang các mốc quốc giới, ngăn chặn tình trạng vượt biên trái phép.

Đối với các hiện tượng xâm canh, xâm cư, lực lượng chức năng hai tỉnh đã phối hợp điều tra cụ thể nguyên nhân di cư của từng đối tượng để thống nhất phương án giải quyết. Qua đó, nhiều người đã tự nguyện trở về quê hương sinh sống. Đối với

trường hợp có bà con, họ hàng bảo lãnh, có nguyện vọng đoàn tụ thực sự và trong quá trình sinh sống đã chấp hành tốt các chủ trương, chính sách của chính quyền địa phương thì hai bên trình Chính phủ hai nước cho phép nhập tịch. Những trường hợp còn lại được cơ quan chức năng của hai tỉnh tổ chức trao trả theo đúng quy định của luật pháp hai nước.

Thực hiện thỏa thuận giải quyết vấn đề di cư tự do và kết hôn không giá thú khu vực biên giới, từ tháng 7 - 9/2015, Tổ Chuyên viên liên hợp của hai tỉnh đã tiến hành khảo sát đơn phương thực địa số liệu di cư tự do và kết hôn không giá thú tại một số xã biên giới thuộc huyện Đakrông (gồm các xã: A Bung, A Ngo, A Vao, Ba Nang, Tà Long) và huyện Hướng Hóa (gồm các xã: Lao Bảo, Tân Thành, Tân Long, Hướng Phùng, Hướng Lập, Hướng Việt, A Dơi, Xy, Thanh, Thuận, Ba Tầng). Theo số liệu khảo sát tại huyện Đakrông: có 37 trường hợp người Lào sang kết hôn không giá thú với người Việt Nam; có 14 hộ với 73 khẩu người Lào di cư tự do sang Việt Nam làm ăn, sinh sống. Theo số liệu khảo sát tại huyện Hướng Hóa: có 277 trường hợp kết hôn không giá thú, 94 hộ với 446 khẩu di cư tự do (Tỉnh ủy Quảng Trị, 2015). Cũng trong tháng 9/2017, Tổ Chuyên viên liên hợp rà soát tỉnh Quảng Trị đã thống kê số liệu đơn phương đợt 2 số người Lào thuộc tỉnh Savannakhet di cư tự do và kết hôn không giá thú sang vùng biên giới tỉnh Quảng Trị gồm 323 người; trong đó, di cư tự do 139 người/33 hộ, kết hôn không giá thú trong vùng biên giới 184 trường hợp (Sở Ngoại vụ Quảng Trị, 2017). Để giải quyết tình trạng này, Tổ Chuyên viên liên hợp thực hiện thỏa thuận tỉnh Quảng Trị gửi danh sách và phối hợp với Tổ Chuyên

viên liên hợp tỉnh Savannakhet điều tra, kiểm chứng số liệu song phương và thống nhất phê duyệt danh sách được phép ở lại nơi cư trú và giúp đỡ cư dân ổn định đời sống, phát triển kinh tế, góp phần ổn định an ninh - chính trị khu vực biên giới hai nước. Số còn lại giao đồn biên phòng hai bên thông báo và phối hợp với các ngành chức năng của tỉnh tổ chức đón cư dân của địa phương mình trở về quê hương.

Thứ hai, đẩy mạnh tuyên truyền, vận động Nhân dân nâng cao nhận thức về tầm quan trọng và ý nghĩa lịch sử của đường biên giới Việt Nam - Lào, hệ thống mốc quốc giới giữa hai tỉnh; bảo vệ, xây dựng tuyến biên giới Việt Nam - Lào đảm bảo hòa bình, ổn định; phát huy mô hình “kết nghĩa bản - bản” hai bên biên giới và nhân rộng mô hình này đến các đơn vị quản lý biên giới, nhằm giữ vững an ninh - chính trị, trật tự - xã hội vùng biên giới.

Trong quá trình hợp tác bảo vệ an ninh biên giới, dựa vào tình hình cụ thể của từng địa phương, hai tỉnh đã chủ động triển khai nhiều biện pháp sáng tạo. Tháng 6/2003, Tỉnh ủy Quảng Trị chủ trương thực hiện biện pháp “kết nghĩa bản - bản hai bên biên giới”, bố trí sắp xếp một số cán bộ biên phòng kiêm nhiệm công tác Đảng, chính quyền ở các huyện, xã giáp biên, nhất là các địa phương thuộc vùng sâu, vùng xa. Tháng 4/2005, đã tổ chức thí điểm kết nghĩa giữa bản Cà Tăng (thị trấn Lao Bảo, huyện Hướng Hóa, tỉnh Quảng Trị) với bản Đenxavăn (huyện Sê Pôn, tỉnh Savannakhet) (Tỉnh ủy Quảng Trị, 2007). Đến năm 2012, trên tuyến biên giới Quảng Trị - Savannakhet đã thực hiện xong việc kết nghĩa bản - bản 14/14 cặp bản đối diện với sự đồng tình cao của Nhân dân hai bên. Việc kết nghĩa bản - bản đã khơi dậy

truyền thống đoàn kết hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào. Các thôn, bản kết nghĩa, ngoài việc đảm bảo tình hình an ninh trật tự, còn giúp nhau trao đổi kinh nghiệm sản xuất, hỗ trợ các loại giống cây trồng, vật nuôi, hướng dẫn cách phòng trừ dịch bệnh, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, tạo điều kiện thông thoáng cho việc lưu thông sản phẩm trở thành hàng hóa trao đổi trên thị trường.

Thứ ba, thực hiện Kế hoạch tổng thể tôn tạo và tăng dày mốc quốc giới Việt Nam - Lào của Chính phủ hai nước và theo kế hoạch của Ban Biên giới quốc gia, ngày 09 tháng 6 năm 2008, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Trị đã có Quyết định số 066/QĐ-UBND về việc thành lập Ban Chỉ đạo Cắm mốc cấp tỉnh. Trên cơ sở đó, tỉnh Quảng Trị phối hợp với Ban Biên giới quốc gia - Bộ Ngoại giao Việt Nam và tỉnh Savannakhet tiến hành khởi công xây dựng cặp mốc đôi 605 tại Cửa khẩu quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn. Công trình được hai Chính phủ Việt Nam, Lào tổ chức khánh thành vào ngày 05/9/2008. Ngoài ra, trên cơ sở xác định công tác tăng dày, tôn tạo hệ thống mốc quốc giới Việt Nam - Lào có ý nghĩa quan trọng trong việc tăng cường xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị Việt Nam - Lào, nên từ năm 2008 đến năm 2012, trên tuyến biên giới Quảng Trị - Savannakhet hai bên đã phối hợp cùng nhau tôn tạo 31 mốc giới/35 vị trí cột mốc (từ mốc 577 đến 607) (Tỉnh ủy Quảng Trị, 2012).

Thứ tư, tăng cường công tác phối hợp, trao đổi thông tin, giải quyết các vấn đề nảy sinh trên khu vực biên giới, như: kiểm tra hoạt động xây dựng gần khu vực biên giới,

mốc quốc giới; chỉ đạo tổ chức tuần tra đơn phương, song phương nhằm kịp thời phát hiện và giải quyết các vấn đề nảy sinh của người dân như di cư tự do và kết hôn không giá thú theo đúng quy định, đảm bảo hiệu quả cao; thống nhất một số nội dung về phát triển thương mại biên giới. Trong đó: “Đẩy mạnh xây dựng kế hoạch thực hiện Hiệp định Thương mại và Hiệp định Thương mại biên giới Việt Nam - Lào; tập trung phát triển thương mại biên giới thông qua 2 Cửa khẩu Quốc tế Lao Bảo – Đenxavăn, La Lay - La Lay và các cửa khẩu phụ; quy hoạch và xây dựng hệ thống chợ biên giới, nâng cấp hệ thống giao thông phục vụ hoạt động của mạng lưới chợ biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và hai tỉnh Savannakhet và Salavan, qua đó thúc đẩy trao đổi hàng hóa và thương mại...” (Báo Tài nguyên và Môi trường, 2021).

3. Hợp tác bảo vệ an ninh biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet giai đoạn 1989-2017

Từ cuối thập niên 80, đầu thập niên 90 của thế kỷ XX trở đi, tình hình chính trị và trật tự an toàn xã hội hai tỉnh Savannakhet và Quảng Trị tương đối ổn định. Tuy nhiên, các lực lượng phản động vẫn ngấm ngầm hoạt động, tình trạng buôn lậu, buôn hàng quốc cấm và vượt biên trái phép diễn biến phức tạp và ngày càng gia tăng ở khu vực biên giới. Bên cạnh đó, việc mở cửa để thu hút đầu tư nước ngoài cũng đặt ra nhiều vấn đề phức tạp trong công tác an ninh của hai tỉnh. Do vậy, tăng cường hợp tác quốc

phòng - an ninh để đảm bảo cho các hoạt động khác được hai tỉnh hết sức quan tâm.

Việc phối hợp truy kích, tiêu diệt các nhóm phản động hoạt động lén lút dọc biên giới là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong hợp tác an ninh - quốc phòng giữa hai tỉnh. Mặc dù liên tục bị truy kích nhưng các lực lượng phản động vẫn tìm mọi cách xâm nhập vào tỉnh Savannakhet và miền Tây tỉnh Quảng Trị. Chúng tăng cường xâm nhập vào các huyện có địa hình phức tạp như Mường Noong (Savannakhet), Hướng Hóa (Quảng Trị), tiến hành móc nối, xây dựng cơ sở, tuyên truyền, chia rẽ đoàn kết nội bộ, xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, làm mất lòng tin của Nhân dân; tranh thủ lôi kéo quần chúng, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số. Trước tình hình đó, nhằm ngăn chặn kịp thời hoạt động của loại tội phạm hết sức nguy hiểm này, lực lượng an ninh hai tỉnh đã theo dõi mọi hoạt động của các đối tượng, khi có đầy đủ bằng chứng tố chức truy bắt kịp thời.

Hiệp định Tạo thuận lợi vận chuyển người và hàng hóa qua lại biên giới giữa các nước Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng (Hiệp định GMS - CBTA), trong đó áp dụng mô hình kiểm tra SWI/SSI tại các cặp cửa khẩu quốc tế dọc các hành lang trong Tiểu vùng sông Mê Kông, bao gồm cả Hành lang kinh tế Đông - Tây. Ngày 06/02/2015, Lễ công bố chính thức mô hình kiểm tra SWI/SSI về vận chuyển người, hàng hóa qua lại biên giới tại cặp Cửa khẩu quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn được tổ chức. Quảng Trị và Savannakhet là hai tỉnh đầu tiên của Việt Nam và Lào trên tuyến Hành lang Kinh tế Đông - Tây được Chính phủ

hai nước cũng như Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) lựa chọn để triển khai mô hình kiểm tra SWI/SSI. Lễ khai trương chính thức đã khẳng định Việt Nam và Lào quyết tâm tăng cường phối hợp và hợp tác để đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh theo hướng văn minh, hiện đại, góp phần quan trọng thúc đẩy hợp tác, phát triển Hành lang Kinh tế Đông - Tây; đồng thời, đây là mô hình đầu tiên được áp dụng tại các cửa khẩu quốc tế của Việt Nam tiếp giáp với các nước bạn. Thực hiện mô hình SWI/SSI tại cặp Cửa khẩu quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn kéo dài thời gian phục vụ (từ 7 - 22 giờ hàng ngày, kể cả ngày lễ và ngày nghỉ cuối tuần), đã tạo thuận lợi cho khách du lịch và thúc đẩy thông thương. Các cơ quan quản lý nhà nước của hai tỉnh đã phối hợp thực hiện đồng thời hoặc gần như đồng thời tất cả các thủ tục liên quan tại cửa khẩu nên công việc được tiến hành nhanh chóng, thuận lợi, rút ngắn được 40 - 50% thời gian chờ đợi, di chuyển, làm thủ tục. Thủ tục hải quan tại cửa khẩu được đơn giản hóa, phù hợp với tiến trình cải cách hiện đại hóa hải quan, tạo điều kiện thuận lợi cho người, phương tiện vận tải xuất nhập cảnh và hàng hóa xuất nhập khẩu, giảm thiểu chi phí, rút ngắn thời gian thông quan và thời gian vận tải hàng hóa cho doanh nghiệp.

Cửa khẩu Quốc tế Lao Bảo - Đenxavăn cũng là nơi các đối tượng buôn lậu, buôn hàng quốc cấm từ Lào vào Việt Nam với số lượng lớn. Hàng lậu, hàng quốc cấm được vận chuyển qua cửa khẩu bằng nhiều cách, nhiều đường dây hoạt động với tính chất tinh vi, xảo quyệt, phạm vi hoạt động rộng,

có sự móc nối giữa các đối tượng hai bên biên giới để mua bán, vận chuyển ma túy qua biên giới gây khó khăn cho lực lượng quản lý cửa khẩu. Hoạt động này tập trung chủ yếu trên địa bàn dọc tuyến Quốc lộ 9, tại khu vực Lao Bảo và huyện Sê Pôn, tỉnh Savannakhet. Đội Quản lý thị trường và Hải quan cửa khẩu Lao Bảo đã phát hiện và bắt giữ hàng trăm vụ buôn lậu, gồm: thuốc lá, rượu, đồ điện dân dụng, phụ tùng xe máy, bánh kẹo các loại...

Công an tỉnh Quảng Trị đã chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ, Công an hai huyện Đakrông và Hướng Hoá chủ động phối hợp với các ban, ngành có liên quan, lực lượng vũ trang đóng quân trên địa bàn thực hiện có hiệu quả các biện pháp đảm bảo an ninh trật tự ở khu vực biên giới. Trong đó đã chủ động tham mưu cho cấp uỷ, chính quyền địa phương triển khai thực hiện tốt Chỉ thị 48-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa X) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới; Chỉ thị 21-CT/TW của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy trong tình hình mới; Luật Biên giới quốc gia; Nghị định của Chính phủ về quy chế khu vực biên giới... và các nghị quyết, chỉ thị, kế hoạch của cấp uỷ, chính quyền địa phương về bảo đảm an ninh trật tự nhằm nâng cao nhận thức, ý thức cảnh giác của quần chúng nhân dân về âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch cũng như các loại tội phạm (Thành Nam, 2020).

Do thực hiện tốt công tác phối hợp, tình hình an ninh trật tự khu vực biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet luôn được đảm bảo. Công an và các lực lượng

chức năng tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet đã phá thành công nhiều chuyên án, đấu tranh với các đối tượng vận chuyển, buôn bán trái phép chất ma túy và bắt giữ nhiều vụ buôn bán ma túy lớn. Riêng năm 2017, lực lượng phòng chống ma túy và tội phạm Bộ đội biên phòng Quảng Trị đã phối hợp với Ty An ninh hai tỉnh Savannakhet và Salavan đấu tranh thành công 4 chuyên án về ma túy, bắt 9 đối tượng, thu giữ 65.000 viên ma túy tổng hợp, 01 khẩu súng quân dụng cùng 9 viên đạn và các tang vật liên quan (Tỉnh uỷ Quảng Trị, 2017); phát hiện và xử lý nhiều vụ liên quan đến vận chuyển pháo trái phép, vận chuyển trái phép vật liệu nổ, vi phạm quy chế khu vực biên giới; tích cực phối hợp vận động nhiều trường hợp di cư tự do trở về nơi cư trú...

Những kết quả đạt được trong việc hợp tác giữa hai tỉnh đã góp phần bảo đảm tình hình an ninh trật tự tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet nói riêng và hai nước Việt Nam - Lào nói chung.

4. Kết luận

Trong giai đoạn 1989-2017, các lực lượng chức năng hai tỉnh Savannakhet và Quảng Trị đã phối hợp chặt chẽ trong việc thực hiện nhiệm vụ được hai Đảng, hai Chính phủ giao cho về công tác biên giới. Dưới sự chỉ đạo trực tiếp của lãnh đạo hai tỉnh, các lực lượng chức năng đã có nhiều chủ trương, biện pháp, cách làm sáng tạo, phù hợp để giải quyết nhanh chóng và kịp thời các vấn đề nảy sinh. Công tác đảm bảo an ninh trật tự ở khu vực biên giới tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet đã đạt được những

kết quả tích cực, tạo điều kiện cho Nhân dân sinh sống hai bên biên giới phát triển kinh tế, ổn định đời sống, đồng thời góp phần tô thắm thêm tình đoàn kết hữu nghị giữa hai nước Việt Nam và Lào. Đường biên giới giữa hai tỉnh Quảng Trị và Savannakhet được Ban Biên giới hai nước Việt Nam và Lào đánh giá là một trong những tuyến biên giới mẫu mực. Kết quả của việc hợp tác bảo vệ đường biên giới giữa hai tỉnh đã góp phần quan trọng trong việc bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia, ổn định tình hình an ninh biên giới, củng cố, duy trì và phát triển mối quan hệ giữa Quảng Trị và Savannakhet nói riêng, Lào và Việt Nam nói chung mãi mãi xanh tươi, đời đời bền vững.

Tuy vậy, để nâng cao hơn nữa hiệu quả hợp tác bảo vệ an ninh biên giới, tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet cần tiếp tục thực hiện tốt một số giải pháp sau: (1) Tăng cường phối hợp triển khai thực hiện tốt Nghị định thư về đường biên giới và mốc quốc giới, Hiệp định về quy chế quản lý biên giới và cửa khẩu biên giới trên đất liền Việt Nam - Lào; (2) Đẩy mạnh tuyên truyền cho Nhân dân chấp hành tốt quy chế biên giới; (3) Tăng cường phối hợp, trao đổi thông tin, giải quyết các vấn đề nảy sinh trên khu vực biên giới; (4) Tổ chức tuần tra đơn phương, song phương khu vực biên giới, phối hợp đấu tranh, ngăn chặn và xử lý kịp thời mọi hành động xâm phạm đường biên giới, mốc quốc giới, vi phạm quy chế biên giới; (5) Phòng chống các loại tội phạm xuyên biên giới, đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch làm ảnh hưởng đến an ninh, trật tự khu vực biên giới Việt Nam - Lào; (6) Phát

triển thương mại biên giới thông qua hai Cửa khẩu quốc tế Lao Bảo, La Lay và các cửa khẩu phụ; (7) Quy hoạch và xây dựng hệ thống chợ biên giới, nâng cấp hệ thống giao thông phục vụ hoạt động của mạng lưới chợ biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và tỉnh Savannakhet (Báo Tài nguyên và Môi trường, 2021).

Chú thích

² Hành lang Kinh tế Đông - Tây (EWEC) là một sáng kiến được nêu ra vào năm 1998 tại Hội nghị Bộ trưởng Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng lần thứ tám tổ chức tại Manila (Philippines) nhằm thúc đẩy phát triển và hội nhập kinh tế giữa bốn nước Lào, Myanmar, Thái Lan và Việt Nam. Hành lang này chính thức thông tuyến vào ngày 20 tháng 12 năm 2006. EWEC dựa trên một tuyến giao thông đường bộ dài 1.450 km, có cực Tây là thành phố cảng Mawlamyine (Myanmar), đi qua bang Kayin (Myanmar), các tỉnh: tỉnh Tak, tỉnh Sukhothai, tỉnh Kalasin, tỉnh Phitsanulok, tỉnh Khon Kaen, tỉnh Yasothon, tỉnh Mukdahan (Thái Lan), Savannakhet (Lào), Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế và cực Đông là thành phố Đà Nẵng (Việt Nam). EWEC sẽ giúp vùng Đông Bắc của Thái Lan và Lào tiếp cận với Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương. EWEC còn kết nối với các tuyến giao thông Bắc - Nam như Yangon - Dawei của Myanmar, Chiang Mai - Bangkok của Thái Lan, quốc lộ 13 của Lào, và quốc lộ 1A của Việt Nam (Bách khoa toàn thư mở Wikipedia).

Tài liệu tham khảo

1. Sở Ngoại vụ Quảng Trị (2017), *Báo cáo kết quả thực hiện Văn bản thỏa thuận hợp tác*

- cấp cao giữa tỉnh Quảng Trị với hai tỉnh Savannakhet và Salavan năm 2017.*
2. Tỉnh ủy Quảng Trị (2007), *Báo cáo tình hình hợp tác với Lào giai đoạn 2001-2006*, số 75-BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy Quảng Trị.
 3. Tỉnh ủy Quảng Trị (2012), *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với Lào trong năm 2012*, số 116-BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy Quảng Trị.
 4. Tỉnh ủy Quảng Trị (2015), *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với các tỉnh của Lào năm 2015*, số 06-BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy Quảng Trị.
 5. Tỉnh ủy Quảng Trị (2017), *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với Lào năm 2017*, số 274-BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy Quảng Trị.
 6. Nguyễn Văn Hai (2021), “Quảng Trị và tỉnh Savannakhet (Lào) hợp tác kiểm soát buôn bán các loài hoang dã”, [https://nhandan.com.vn/thoi-su-phap-luat/Qu%E1%ba%a3ng-Tr%E1%bb%8b-v%c3%a0-t%E1%bb%89nh-Savannakhet-\(L%c3%a0o\)-h%E1%bb%a3p-t%c3%a1c-ki%E1%bb%83m-so%c3%a1t-bu%c3%b4n-b%c3%a1n-c%c3%a1c-lo%c3%a0i-hoang-d%c3%a3-540160/](https://nhandan.com.vn/thoi-su-phap-luat/Qu%E1%ba%a3ng-Tr%E1%bb%8b-v%c3%a0-t%E1%bb%89nh-Savannakhet-(L%c3%a0o)-h%E1%bb%a3p-t%c3%a1c-ki%E1%bb%83m-so%c3%a1t-bu%c3%b4n-b%c3%a1n-c%c3%a1c-lo%c3%a0i-hoang-d%c3%a3-540160/), truy cập ngày 22/4/2021.
 7. Xanhewec (2020), “Quảng Trị đóng 4 cửa khẩu phụ là những cửa khẩu nào?”, <http://xanhx.vn/vi-cong-dong/quang-tri-dong-4-cua-khau-phu-la-nhung-cua-khau-nao-757.html>, truy cập ngày 23/4/2021.
 8. Bộ Ngoại giao (2017), “Thông báo về việc điều ước quốc tế có hiệu lực”, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh/Thong-bao-48-2017-TB-LPQT-hieu-luc-Nghi-dinh-thu-duong-bien-gioi-moc-quoc-gioi-giua-Viet-Nam-Lao-372327.aspx>, truy cập ngày 22/4/2021.
 9. Chính phủ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Chính phủ nước Cộng hoà dân chủ nhân dân Lào (1990), “Hiệp ước về quy chế biên giới quốc gia giữa Chính phủ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hoà dân chủ nhân dân Lào”, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh/Hiep-dinh-quy-che-bien-gioi-Quoc-gia-giua-Viet-Nam-Lao-1990-49890.aspx>, truy cập ngày 22/4/2021.
 10. Báo Tài nguyên và Môi trường (2021), “Quảng Trị xây dựng đường biên giới hòa bình, hợp tác phát triển với nước bạn Lào”, <https://baotainguyenmoitruong.vn/quang-tri-xay-dung-duong-bien-gioi-hoa-binh-hop-tac-phat-trien-voi-nuoc-ban-lao-230794.html>, truy cập ngày 19/4/2021.
 11. Thành Nam (2020), “Tăng cường hợp tác quốc tế đảm bảo an ninh trật tự trên tuyến biên giới”, <http://www.baoquangtri.vn/Chinh-tri/modid/415/ItemID/151851/title/Tang-cuong-hop-tac-quoc-te-dam-bao-an-ninh-trat-tu-tren-tuyen-bien-gioi>, truy cập ngày 22/4/2021.
 12. Bách khoa toàn thư mở Wikipedia, “Hành lang Kinh tế Đông – Tây”, https://vi.wikipedia.org/wiki/H%C3%A0nh_l%C3%A0ng_kinh_t%E1%BA%BF_%C4%90%C3%B4ng_-_T%C3%A2y, truy cập ngày 23/4/2021.
 13. Trí Ánh (2017), “Quảng Trị tăng cường hợp tác hữu nghị với 02 tỉnh Savannakhet, Salavan của nước bạn Lào”, <https://tinhuyquangtri.vn/quang-tri-tang-cuong-hop-tac-huu-nghi-voi-02-tinh-savannakhet-salavan-cua-nuoc-ban-lao>, truy cập ngày 22/4/2021.